

پیش بینی رضایت شغلی کارکنان سازمان ملی زمین و مسکن بر اساس انسجام خانواده

Predicting Job Satisfaction of Employees of the National Land and Housing Organization Based on Family Cohesion

Behrooz Eslami

Master of Art in industrial psychology, Azad University of Karaj.

Email: Eslamibehrouz22@gmail.com

بهروز اسلامی*

کارشناسی ارشد روانشناسی صنعتی، دانشگاه آزاد کرج.

Abstract

The purpose of this study was to predict job satisfaction based on family cohesion. The present research method was descriptive-correlational, which was an applied research in terms of purpose. The statistical population of this study included the staff of the National Land and Housing Organization, which included 200 people. Based on the calculation of Cochran's formula, a sample of 132 people was obtained. A standard questionnaire was used to collect information. The validity and reliability of the questionnaires were confirmed. Descriptive and inferential statistics were used to analyze the data. In the descriptive statistics section, after collecting the questionnaires, the frequency table, frequency percentage, mean, standard deviation, tables and graphs were used to describe the data. In the inferential statistics section, the correlation test was used. Research data showed that family cohesion was positively correlated with job satisfaction variable at a significant level of 0.01. In testing the first hypothesis, it was concluded that family cohesion positively and significantly predicts job satisfaction.

Keywords: Job Satisfaction, Family Cohesion, National Land and Housing Organization.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، پیش بینی رضایت شغلی بر اساس انسجام خانواده بود. روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی-همبستگی، که از نظر هدف یک نوع تحقیق کاربردی بود. جامعه آماری این تحقیق شامل کارکنان سازمان ملی زمین و مسکن بود که ۲۰۰ نفر بودند. بر اساس محاسبه فرمول کوکران، تعداد نمونه ۱۳۲ نفر به دست آمد. به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد استفاده شده است. روایی و پایایی پرسشنامه ها تایید شدند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در قسمت آمار توصیفی بعد از جمع آوری پرسش نامه ها، جهت توصیف داده ها از جدول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد، جداول و نمودارها استفاده شد. در قسمت آمار استنباطی از آزمون همبستگی استفاده شده است. داده های تحقیق نشان داد انسجام خانواده به صورت مثبت و در سطح معناداری ۰/۰۱ با متغیر رضایت شغلی همبسته اند. در آزمون فرضیه اول چنین نتیجه گیری شد که انسجام خانواده به صورت مثبت و معنادار رضایت شغلی را پیش بینی می کند.

واژه های کلیدی: رضایت شغلی، انسجام خانواده، سازمان ملی زمین و مسکن.

مقدمه

رضایت شغلی عبارت از احساسات سازگار و ناسازگاری است که کارکنان با آن به شغل خود می نگرند. خشنودی شغلی احساسی نسبی از خوشی یا درد است که از افکار عینی و نیت های رفتاری جدا می باشد. رضایت شغلی بخشی از رضایت زندگی محسوب می شود. به دلیل اینکه شغل قسمت عمده اس از زندگی است، بنابراین رضایت شغلی بر خشنودی کلی انسان از زندگی تاثیرگذار است. لذا اثر سر ریزی بین خشنودی شغلی و زندگی وجود دارد که در هر دو سمت گسترده می شود (حسنی صداقت، کاظم زاده بیطالی، ۱۳۹۶).

در یک خانواده منسجم، افراد خانواده سعی در درک همدیگر دارند و از همدیگر حمایت می کنند و به همدیگر کمک می کنند و تا جایی که بتوانند نیازها و دغدغه های افراد خانواده خود را برطرف می سازند (اناری و همکاران، ۱۳۹۸). در چنین خانواده هایی، پشتیبانی و درک متقابل بین اعضای خانواده وجود دارد (سلطانی بنابندی، خضری مقدم، بنی اسدی، ۱۳۹۸)، روابط والدین با یکدیگر خوب است، اعضای خانواده نیازها و نگرانی های خود را آزادانه بیان می کنند؛ حاضر به مذاکره برای حل مشکلات همدیگر هستند، نسبت به مسائل همدیگر نگران هستند و درگیری کمتری بین اعضا رخ می دهد (رضایی و پورجلی، ۱۳۹۷)، افراد خانواده از همدیگر تقدیر و احترام مثبت دریافت می کنند که عاملی محافظ قوی برای مفهوم خود مثبت افراد خانواده در بلند مدت تلقی می شود (کشاورز، افشار، هدهدی، علی نژاد، ۱۳۹۸).

از آنجایی که تا کنون در مورد ارتباط بین انسجام خانواده و رضایت شغلی کارکنان سازمان ملی زمین و مسکن، پژوهش جامعی انجام نشده است و سوالات زیادی در این زمینه بی جواب مانده، محقق در این پژوهش درصدد است تا به این سوال پاسخ گوید:

آیا میتوان رضایت شغلی را بر اساس انسجام خانواده پیش بینی نمود؟

روش پژوهش

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی-همبستگی است که از نظر هدف یک نوع تحقیق کاربردی بود. در این تحقیق به بررسی رابطه رضایت شغلی و انسجام خانواده پرداخته شد. جامعه آماری این تحقیق شامل کارکنان سازمان ملی زمین و مسکن بود که ۲۰۰ نفر بودند. بر اساس محاسبه فرمول کوکران، تعداد نمونه ۱۳۲ نفر به دست آمد. به منظور گردآوری داده ها از پرسشنامه استاندارد رضایت شغلی بری فیلد و روث و پرسشنامه استاندارد انسجام خانواده استفاده شد. بدین منظور، پرسشنامه ها از خرداد ۱۴۰۰ الی مردادماه ۱۴۰۰ بین کارکنان زمین و مسکن توزیع شدند. به دلیل اینکه در دوران شیوع کرونا محقق اقدام به توزیع پرسشنامه کرد، امکان توزیع پرسشنامه فیزیکی وجود نداشت. با هماهنگی که با مدیران سازمان و مسکن انجام شد، پرسشنامه در فضای اینترنت طراحی و لینک آن برای مخاطبان در واتساپ ارسال شد. آنها هم با زدن روی لینک به محتوای پرسشنامه دسترسی یافته و آن را پر کردند و با فشردن دکمه ارسال توسط پاسخ دهندگان پاسخها به صورت الکترونیکی به محقق ارسال شد. در نهایت همه پاسخها در یک فایل اکسل جمع آوری شده بود که دالود شد و تحلیل های آماری روی داده ها انجام شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. بدین ترتیب، بعد از جمع آوری پرسش نامه ها، جهت توصیف داده ها از جدول فراوانی، درصد فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد، جداول و نمودارها استفاده شد. بعد از اطمینان از نرمال بودن داده ها از آزمون رگرسیون چند متغیره به منظور پیش بینی متغیر ملاک بر اساس متغیر پیش بین استفاده شد.

یافته های پژوهش

در این قسمت از مقاله به ارائه یافته های حاصل از آمار توصیفی و استنباطی پرداخته شده است:

جدول ۱: توصیف گروه نمونه بر اساس رشته تحصیلی

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد
دیپلم و زیر دیپلم	۸	۶
فوق دیپلم	۱۲	۹
لیسانس	۴۰	۳۰/۱
بالتر از لیسانس	۷۳	۵۴/۹
کل	۱۳۳	۱۰۰

جدول ۱ نشان می دهد که میزان تحصیلات ۸ نفر از شرکت کنندگان (۶ درصد) دیپلم و زیر دیپلم، ۱۲ نفر (۹ درصد) دیپلم، ۴۰ نفر (۳۰/۱ درصد) لیسانس و ۷۳ نفر (۵۴/۹ درصد) فوق لیسانس و بالاتر بود.

جدول ۲: توصیف گروه نمونه بر اساس وضعیت تاهل

وضعیت تاهل	فراوانی	درصد
مجرد	۳۲	۲۴/۱
متاهل	۱۰۱	۷۵/۹
کل	۱۳۳	۱۰۰

جدول ۲ نشان می دهد که ۳۲ نفر از شرکت کنندگان (۲۴/۱ درصد) مجرد و ۱۰۱ نفر (۷۵/۹ درصد) متاهل بودند.

جدول ۳: کشیدگی، چولگی، ضریب تحمل و تورم واریانس متغیرهای پژوهش

متغیر	چولگی	کشیدگی	ضریب تحمل	تورم واریانس (VIF)
انسجام خانواده	-۰/۴۴	-۰/۲۵	۰/۹۰	۱/۱۲
رضایت شغلی	-۰/۰۵	۰/۴۷	متغیر ملاک	متغیر ملاک

برای بررسی مفروضه نرمال بودن توزیع تک متغیر مقادیر کشیدگی و چولگی و به منظور ارزیابی مفروضه همخطی بودن عامل تورم واریانس (VIF) و ضریب تحمل مورد بررسی قرار گرفت. جدول ۳ نشان می دهد که، شاخص های مربوط به چولگی و کشیدگی هیچ کدام از متغیرهای پژوهش خارج از محدود ± 2 نیست. بنابراین می توان نتیجه گرفت که توزیع تک متغیری آنها نرمال است.

جدول ۴: رگرسیون چند متغیری سلسله مراتبی در پیش بینی رضایت شغلی براساس انسجام خانواده

متغیرهای	B	SE	β	T	p
مرحله اول (انسجام خانواده)					
انسجام خانواده	۰/۲۱۰	۰/۰۴۵	۰/۳۲۲	۴/۷۲	۰/۰۰۱
$F(1, 131) = 27.87, P < 0.001$ و $R^2 = 0.169$ adj $R^2 = 0.175$					

حال براساس نتایج ارائه شده در جدول ۴ فرضیه پژوهش به قرار زیر آزمون شدند. فرضیه پژوهش: انسجام خانواده به صورت معنادار رضایت شغلی را پیش بینی می کند. جدول ۴ نشان می دهد، متغیر انسجام خانواده که در مرحله اول وارد معادله پیش بینی رضایت شغلی شد، در سطح معناداری ۰/۰۱ آن را پیش بینی نمود ($p < 0.01$, $F(1, 131) = 27.87$). بررسی مجذور همبستگی چندگانه بدست آمده نشان داد که ارزش ضریب همبستگی های چند گانه (R^2) برابر با ۰/۱۷۵ است. این موضوع نشان می دهد که انسجام خانواده ۱۷/۵ درصد از واریانس رضایت شغلی را تبیین نموده است. ضریب رگرسیون بین انسجام خانواده و رضایت شغلی مثبت و در سطح ۰/۰۱ بود ($p < 0.01$, $\beta = 0.322$). بدین ترتیب در آزمون فرضیه اول چنین نتیجه گیری شد که انسجام خانواده به صورت مثبت و معنادار رضایت شغلی را پیش بینی می کند.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج داده ها مشخص گردید که انسجام خانواده به صورت معنادار رضایت شغلی را پیش بینی میکند. بدین ترتیب در آزمون فرضیه پژوهش چنین نتیجه گیری شد که انسجام خانواده به صورت مثبت و معنادار رضایت شغلی را پیش بینی می کند. شالوده یک جامعه ایده آل از خانواده سالم پی ریزی می شود و نهاد خانواده سیستم پویا و فعالی است که عناصر موجود در آن روی هم تاثیر متقابل دارند ولی گاهی این تعادل به هم می خورد. بنابراین، از نظر محقق، به هم خوردن این تعادل عاملی مهم در تعارضات و اختلافات شغلی خواهد بود. بسیاری از این ناسازگاری ها ریشه در سیستم ناکارآمد در خانواده دارد. همچنین از نظر محقق، خانواده های سالم همیشه عامل انسجام، استحکام و سلامت روانی و اجتماعی هم در خانه و هم در جامعه و محل کار به شمار آمده اند. منظور از انسجام خانواده احساس همبستگی، پیوند و تعهد عاطفی است که اعضای یک خانواده نسبت به همدیگر دارند (اناری و همکاران، ۱۳۹۸). این پیوند عاطفی، جوانان را به دور از نتایج منفی رفتاری و رفتارهای ضداجتماعی نگه میدارد. انسجام را به صورت احساس نزدیکی عاطفی با افراد دیگر تعریف می کند. از نظر او تعهد و وقت گذراندن با همدیگر از کیفیت های مربوط به انسجام در خانواده هستند. تحقیقات متعدد از اهمیت و نقش انسجام خانواده بر سلامت جسمی (آرن^۱، ۱۹۸۵)، سلامت روان (برسلا و لوسیا^۲، ۱۹۹۰)، نشانه های جسمانی و افسردگی (برنشتاین، وارن، مارسی و تاراس^۳، ۱۹۹۹) و پرخاشگری (هارالود و کنگر^۴، ۱۹۹۷، به نقل از جانسون، لاووی و ماهونی^۵، ۲۰۰۱) سخن گفته

¹. Aren

². Bercella & Lucia

³. Berneshtain, Varn, Marci, Tavas

⁴. Haralud & Kenger

⁵. Johnson, Laovy, Mahuvy

اند. همچنین، تحقیقات پیشین نشان داده اند که سبک تنظیمی درون فکنی با تعارض و فشارهای روانی مانند اضطراب، احساس بی هویتی و خودپنداره مثبت و رضایت از زندگی (اوکانر و والرند^۶، ۱۹۹۰) رابطه منفی دارد.

در خانواده های منسجم و سازگار بین پدر و مادر و همچنین والدین و کودک درگیری کمتری رخ میدهد. بنابراین آرامش در خانواده حاکم است و افراد از سلامت روان بالاتری برخوردارند. همچنین افراد با خانواده منسجم درگیری ذهنی کمتری دارند و از عزت نفس و خودکارآمدی بالاتری برخوردار هستند. بنابراین با آمادگی روانی بهتری در محل کار خود شرکت میکنند و بهره وری بهتری خواهند داشت و به تبع آن از رضایت شغلی بیشتری نیز برخوردار خواهند بود. بنابراین از نظر محقق، فردی که در یک خانواده منسجم زندگی میکند و دارای آرامش و عزت نفس و خودکارآمدی بالایی است و سلامت روان خوبی دارد در محل کار هم خوب عمل میکند و ارتباط مناسبی با همکاران برقرار میکند که این موجب رضایت شغلی وی میگردد.

نتایج پژوهش حاضر با نتایج تحقیقات ژیانگ و همکاران (۲۰۲۰)، آدامز و همکاران (۲۰۱۹)، هنری (۲۰۱۹)، باکوئیک (۲۰۱۶)، اناری و همکاران (۱۳۹۸)، سلطانی و همکاران (۱۳۹۸)، شیخ اسمعیلی و همکاران (۱۳۹۸)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۸)، فراهانی فر (۱۳۹۷)، رضایی و پورجیلی (۱۳۹۷) همسو است.

پیشنهادهای کاربردی پژوهش

۱- مهارت های زندگی در مراجعین به کلینیک مشاوره پیش از ازدواج تقویت شود تا آنها برای زندگی مشترک و آماده شدن برای داشتن زندگی منسجم آمادگی داشته باشند.

۲- از طریق رسانه های عمومی، مهارت هایی به عموم مردم برای رفع تعارض داده شود.

منابع

- [۱] آذرنيوشان مريم؛ مشايخ مريم؛ محمدی شیرمحلہ فاطمه. (۱۳۹۷). رابطه نوآوری سازمانی با عملکرد شغلی و رضایت شغلی معلمان، ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی، (۳) ۸، ۷۵-۹۴.
- [۲] اناری نژاد، عباس؛ دژکوهی، محمدجواد؛ خاکسار، فاطمه. (۱۳۹۸). رابطه انسجام خانوادگی و مهارت های زندگی در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان فارس، آموزش پژوهی، (۱۷) ۵، ۷۹-۸۸.
- [۳] حسنی محمد، قاسمی میثم. (۱۳۹۷). تاثیر فاکتورهای محیط کاری سالم بر پیامدهای شغلی با میانجی گری رضایت شغلی و امنیت شغلی، ارتقای ایمنی و پیشگیری از مصدومیت ها، (۳) ۶، ۱۴۳-۱۳۱.
- [۴] حسنی محمد؛ صداقت رقیه؛ کاظم زاده بیطالی مهدی. (۱۳۹۶). ارتباط بین جو اخلاقی، استرس شغلی و رضایت شغلی پرستاران، اخلاق پزشکی، (۴۰) ۱۱، ۶۳-۷۱.
- [۵] رابینز، استیفن پی. (۱۳۹۷). مبانی رفتار سازمانی، ترجمه علی پارسایان و محمد اعرابی، دفتر پژوهش های فرهنگی.
- [۶] رضایی، سیده سمانه؛ پورجبللی، ربابه. (۱۳۹۷)، بررسی رابطه میزان ساعات استفاده از شبکه های اجتماعی (مجازی) و میزان انسجام اجتماعی خانواده در بین خانواده های شهر نقدة، مطالعات جامعه شناسی، (۳۸) ۱۰، ۲۱-۴۲.
- [۷] رضوان همائی، رضوان، سیاحی، مهین. (۱۳۹۹)، اثربخشی آموزش توانمندسازی فردی بر خودکارآمدی، کارآفرینی و انسجام خانواده در زنان سرپرست خانوار، زن و جامعه، (۴) ۱۱، ۳۰۷-۲۸۹.
- [۸] ریسی، پوران؛ کبریایی، علی. (۱۳۹۷). رضایت شغلی بهورزان خانه های بهداشت، روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)، (۴) ۵، ۵۱-۶۱.
- [۹] سلطانی بناوندی، الهام؛ خضری مقدم، نوشیروان؛ بنی اسدی، حسن. (۲۰۱۹). نقش انسجام خانواده و انعطاف پذیری خانواده در پیش بینی شادابی تحصیلی دانشجویان با میانجی گری معنای زندگی، روانشناسی مثبت، (۳) ۵، ۷۰-۵۳.
- [۱۰] شیخ اسمعیلی، دلنیا؛ حجت خواه، محسن؛ مروتی، فرامرز؛ حاتمیان، پیمان؛ مصباح، ایمان. (۱۳۹۸). پیش بینی استرس، اضطراب و افسردگی نوجوانان بر اساس بخشودگی زناشویی و انسجام خانواده، پژوهش پرستاری. ۱۴ (۴): ۴۹-۴۳.
- [۱۱] صادقی، امیر؛ شادی، مجید؛ مقیم بیگی، عباس. (۱۳۹۵). رابطه بین رضایت شغلی و فرسودگی شغلی پرستاران، مجله مراقبت پرستاری و مامایی ابن سینا (مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی همدان)، (۴) ۲۴، ۲۳۸-۲۴۶.
- [۱۲] غلامی، الهام. (۱۳۹۹). تاثیر رضایت شغلی بر عملکرد سازمانی، رهیافتی در مدیریت بازرگانی، (۲) ۱، ۸۹-۷۷.
- [۱۳] فراهانی فر، مريم؛ حیدری، حسن؛ داودی، حسین؛ آل یاسین، سید علی. (۱۳۹۷)، مقایسه تاثیر مشاوره انگیزشی نظام مند با درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر انطباق و انسجام خانواده زنان ناسازگار زناشویی، مجله سلامت جامعه، (۳) ۱۲، ۲۸-۳۸.
- [۱۴] کشاورز، افشار؛ حسین، هدهدی؛ زهرا؛ علی نژاد، طاهره. (۱۳۹۸). نقش عزت نفس، سبک های فرزند پروری و انسجام خانواده و انعطاف پذیری در پیش بینی افسردگی دانش آموزان دختر، روانشناسی مدرسه، (۱) ۸، ۱۴۹-۱۷۲.

- [15] Adams, B. L., Stavropoulos, V., Burleigh, T. L., Liew, L. W., Beard, C. L., & Griffiths, M. D. (2019). Internet gaming disorder behaviors in emergent adulthood: A pilot study examining the interplay between anxiety and family cohesion. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 17(4), 828-844.
- [16] Amin, F. A. B. M. (2021). A Review Of The Job Satisfaction Theory For Special Education Perspective. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, 12(11), 5224-5228.
- [17] Asbari, I. B., RudyPramono, A. P., DylmoonHidayat, A., VirzaUtamaAlamsyah, P. S., & MiyvFayzhall, M. (2020). The Effect of Work-Family conflict on Job Satisfaction and Performance: A Study of Indonesian Female Employees. *International Journal of Advanced Science and Technology*, 29(3), 6724-6748.
- [18] Back, A., Tulskey, J. A., & Arnold, R. M. (2020). Communication skills in the age of COVID-19.
- [19] Bakotić, D. (2016). *Relationship between job satisfaction and organizational performance*. Economic research-Ekonomska istraživanja, 29(1), 118-130.